

**МОНГОЛ УЛСЫН ИХ ХУРЛЫН
ХУУЛЬ ЗҮЙН БАЙНГЫН ХОРООНЫ
2022 ОНЫ 12 ДУГААР САРЫН 20-НЫ ӨДӨР /МЯГМАР ГАРАГ/-ИЙН
ХУРАЛДААНЫ ТЭМДЭГЛЭЛИЙН
ТОВЬЁГ**

№	Хэлэлцсэн асуудал	Хуудасны дугаар
1.	Хуралдааны товч тэмдэглэл:	1-6
2.	Хуралдааны дэлгэрэнгүй тэмдэглэл:	7-50
	1. Хууль тогтоомжийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.11.30-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх/	8-15
	2. Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.11.30-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх/	15-35
	3. Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.03.11-ний өдөр өргөн мэдүүлсэн, эцсийн хэлэлцүүлэг/	36-37
	4. Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон Зөвшөөрлийн тухай хуульд нэмэлт оруулах тухай хуулийн төсөл /Засгийн газар 2022.03.11-ний өдөр өргөн мэдүүлсэн Шүүх шинжилгээний тухай хуулийн шинэчилсэн найруулгын төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдтэй холбогдуулан Хууль зүйн байнгын хороо боловсруулсан, анхны хэлэлцүүлэг/	37-50

ХУРААНГУЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

Хоёр.Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.11.30-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх/

Хэлэлцэж буй асуудалтай холбогдуулан Засгийн газрын гишүүн, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хууль зүйн бодлогын газрын дарга Д.Цолмон, мөн газрын Бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын ахлах мэргэжилтэн Б.Анхбаяр, Дотоодын цэргийн штабын дарга, бригадын генерал Р.Чингис, Цагдаагийн ерөнхий газрын Захиргааны удирдлагын газрын дарга, цагдаагийн хурандаа Л.Нямдаваа нар оролцов.

Хуралдаанд Улсын Их Хурлын Тамгын газрын Хууль, эрх зүйн газрын Зөвлөхүүдийн албаны зөвлөх Б.Мажигсүрэн, Байнгын хорооны асуудал хариуцсан хэлтсийн Хууль зүйн байнгын хороо хариуцсан ахлах зөвлөх М.Үнэнбат, референт П.Хулан нар байлцав.

Төслийн үзэл баримтлалын талаар илтгэлийг Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар танилцуулав.

Илтгэлтэй холбогдуулан Улсын Их Хурлын гишүүн Ш.Адьяаа, Б.Энхбаяр, Ц.Сандаг-Очир нарын тавьсан асуултад Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Х.Нямбаатар, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хууль зүйн бодлогын газрын дарга Д.Цолмон, Дотоодын цэргийн штабын дарга, бригадын генерал Р.Чингис, Цагдаагийн ерөнхий газрын Захиргааны удирдлагын газрын дарга, цагдаагийн хурандаа Л.Нямдаваа нар хариулж, тайлбар хийв.

Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Дэлгэрсайхан, Ц.Сандаг-Очир, Д.Цогтбаатар, Ш.Раднаасэд, Х.Нямбаатар нар үг хэлэв.

Л.Мөнхбаатар: Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн үзэл баримтлалыг дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар оруулж хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэсэн саналыг дэмжье гэсэн санал хураалт явуулъя.

Зөвшөөрсөн:	7
Татгалзсан:	3
Бүгд:	10

70.0 хувийн саналаар дэмжигдлээ.

Байнгын хорооноос гарах санал, дүгнэлтийг Улсын Их Хурлын гишүүн Б.Дэлгэрсайхан Улсын Их Хурлын чуулганы нэгдсэн хуралдаанд танилцуулахаар тогтов.

Уг асуудлыг 11 цаг 24 минутад хэлэлцэж дуусав.

ДЭЛГЭРЭНГҮЙ ТЭМДЭГЛЭЛ

Хоёр.Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүд /Засгийн газар 2022.11.30-ны өдөр өргөн мэдүүлсэн, хэлэлцэх эсэх/

Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх эсэх талаарх хэлэлцүүлгийг явуулъя.

Төсөл санаачлагчийн илтгэлийг Улсын Их Хурлын гишүүн, Монгол Улсын Засгийн газрын гишүүн, Хууль зүй, дотоод хэргийн сайд Хишгээгийн Нямбаатар танилцуулна.

Х.Нямбаатар сайд танилцуулга аа хийе.

Х.Нямбаатар: Хууль зүйн байнгын хорооны дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Монгол Улсын Батлан хамгаалах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.1 дэх хэсэгт Монгол Улсын төрийн цэргийн байгууллагын тогтолцоонд тайван цагт Зэвсэгт хүчин, хилийн ба дотоодын цэрэг, онцгой байдлын байгууллагаас бүрдэнэ гэж, мөн хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.8 дахь заалтад цэргийн байгууллага нь Монгол Улсын тусгаар тогтнол, нутаг дэвсгэрийн бүрэн бүтэн байдал, ард иргэдийн аюулгүй байдлыг цэргийн хүчээр хангах чиг үүрэгтэй, эрх зүйн нийтлэг хэм хэмжээгээр үйл ажиллагаа нь зохицуулагдаж, цэргийн цол, дүрэмт хувцас хэрэглэдэг төрийн байгууллагыг ойлгохоор тус тус заажээ.

Дотоодын цэргийн тухай хуулиар дотоодын цэргийн чиг үүрэг, үйл ажиллагааны эрх зүйн үндсийг тодорхойлохтой холбогдсон харилцааг зохицуулахаар заасан бөгөөд алба хаагчдын үүрэг гүйцэтгэх нөхцөл, нийгмийн баталгааг сайжруулахаар улсын онц чухал болон бусад объектын хамгаалалттай холбоотой эрх зүйн орчныг боловсруулах, боловсронгуй болгохоор зорилгоор Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулахаар хуулийн төслийг боловсрууллаа.

Хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулснаар Батлан хамгаалах тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.2 дахь хэсэгт заасан төрийн цэргийн байгууллагууд нь цэргийн эрх зүйн хэм хэмжээ, цэргийн нийтлэг дүрмүүд, цэргийн цол, цэргийн алба хаагчийн бие бялдрын стандарт, энхийг дэмжих ажиллагаанд оролцох байдлаараа нэгдмэл байна гэж Төрийн албаны тухай хуулийн 7 дугаар зүйлийн 7.1.2 дахь заалтад заасан “мэргэшсэн, тогтвортой байх” гэж Цэргийн алба хаагчийн эрх зүйн байдлын тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.3 дахь заалтад заасан албаны үүргээ гүйцэтгэх үедээ цэргийн дүрэмт хувцас, техник, материал хэрэгсэл, ажиллах нөхцөл, баталгаагаар хангагдах гэж заасан зохицуулалтууд хангагдах юм.

Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөлд дараах зарчмын шинжтэй зохицуулалтуудыг шинээр тусгасан.

Нэг. Дотоодын цэргийн байгууллага нь Монгол Улсын үндэсний аюулгүй байдлыг хангах үндсэн чиг үүргийг хуульд заасан бүрэн эрхийн хүрээнд хэрэгжүүлэх төрийн цэргийн байгууллага мөн гэж тодорхойлон, төрөлжсөн болон дэмжлэг үзүүлэх, энхийг дэмжих, террорист үйлдлийн сөрөг тусгай ажиллагаанд оролцох нэгжтэй байхаар зохицуулсан.

Хоёр. Дотоодын цэргийн штабыг дотоодын цэргийг удирдах, мэргэжлийн төв байгууллага болон штабын даргын албан тушаалд тавигдах шаардлагыг хуулийн төсөлд цагдаа болон дотоодын цэргийн аль нэг байгууллагад, эсхүл тухайн хоёр байгууллагад нийт 18-аас доошгүй жил ажилласан байхаар тусгаж, дотоодын цэргийн командлагчийн эзгүйд тодорхой эрхийг штабын дарга хэрэгжүүлэхээр тусгасан.

Гурав. Дотоодын цэргийн алба хаагчдын ажил үүргээ гүйцэтгэх нөхцөлийг сайжруулах зорилгоор Цагдаагийн албаны тухай хуулийн 59 дүгээр зүйлийн

59.1.4 дэх заалтад хот суурин дотор такси, үйлчилгээнээс бусад нийтийн тээврийн хэрэгслээр үнэ төлбөргүй зорчих гэж, 87 дугаар зүйлийн 87.3 дахь хэсэгт заасан цагдаагийн алба хаагч шилжин ажиллах болсноос шалтгаалан эхнэр, нөхөр нь хөдөлмөрийн гэрээгээ цуцлахад хүрвэл түүнийг тэргүүн ээлжинд ажлаар хангах бөгөөд ажлаар хангаагүй нөхцөлд ажилгүй байсан хугацааны эрүүл мэндийн болон нийгмийн даатгалын шимтгэлийг тухайн үед мөрдөж байгаа цалингийн доод хэмжээгээр тооцож улсаас олгоно гэж 89 дүгээр зүйлийн 89.2 дахь хэсэгт аймгийн төвөөс бусад суманд тасралтгүй ажиллаж байгаа цагдаагийн албан хаагчид 30 сарын цалинтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн урамшууллыг 5 жил тутам олгох бөгөөд мөнгөн урамшуулал олгох журмыг Засгийн газар батална гэж заасан нийгмийн баталгааг дотоодын цэргийн албан хаагчид нэгэн адил эдлүүлэх зохицуулалтыг тусгалаа.

Дөрөв. Дотоодын цэргийн алба хаагчийг албан үүргээ гүйцэтгэж байх үед дотоодын цэргийн командлагчийн зөвшөөрөлгүйгээр албадан саатуулах, цагдан хорих, баривчлах, орон байр, албан тасалгаа, унаа болон биед нь үзлэг, нэгжлэг хийхийг хориглох, хараат бус байдлаар албан үүргээ гүйцэтгэх нөхцөлийг бүрдүүлж, бусад төрийн цэргийн болон хууль сахиулах байгууллагын алба хаагчийн нэгэн адил алба хаасан хугацааг тооцохдоо ажилласан нэг жилийг нэг жил гурван сараар тооцох зохицуулалтыг тусгалаа.

Тав. Улсын онц чухал объектод үүссэн нөхцөл байдалтай холбогдуулан шаардлагатай тохиолдолд хууль тогтоомжид заасны дагуу нэмэлт хүч, хэрэгсэл дайчлах, объектын хамгаалалтын найдвартай, аюулгүй байдлыг хангах үйл ажиллагаанд нь шинжлэх ухааны ололт, орчин үеийн техник технологи, инженер техникийн хэрэгслийг нэвтрүүлэх, болзошгүй эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хамгаалуулагч байгууллагын нэмэлт санхүүжилтийг авч ашиглах талаар зохицуулалтыг нэмж тусгалаа.

Зургаа. Цаг үеийн нөхцөл байдалтай холбогдуулан шаардлагатай тохиолдолд улсын онц чухал объектоос бусад объектыг дотоодын цэргийн хамгаалалтад авч, аюулгүй байдлыг хангах чиг үүргийг хэрэгжүүлэхээр тусгалаа.

Долоо. Улсын онц чухал объектын хамгаалалтад гэмт хэрэг, зөрчил гарахаас урьдчилан сэргийлэх зорилгоор хамгаалалттай байгаа объектын ойр орчимд илэрсэн сэжиг бүхий хүн, тээврийн хэрэгсэлд үзлэг хийх бичиг баримтыг шалгахад баримтлах Цагдаагийн албаны тухай хуульд заасан үйл ажиллагааны нийтлэг шаардлагыг нэмж тусган, гаргасан зөрчлийг шийдвэрлэх, зөрчил шалган шийдвэрлэх ажиллагаанд мөрдөх журам, зарчмыг нэмж тусган шаардлагатай тохиолдолд цагдаагийн байгууллагад шилжүүлэх зохицуулалтыг бий болгосон болно.

Байнгын хорооны дарга, эрхэм гишүүд ээ,

Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслийн үзэл баримтлал болон хуулийн төслийг хэлэлцэх эсэхийг шийдвэрлэж өгнө үү.

Анхаарлаа хандуулсанд баярлалаа.

Л.Мөнхбаатар: Х.Нямбаатар сайдад баярлалаа.

Байнгын хорооны хуралдаанаар хэлэлцэж байгаа асуудалтай холбогдуулан оролцож байгаа албан тушаалтнуудыг танилцуулъя.

Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хууль зүйн бодлогын газрын дарга Д.Цолмон, Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны Хууль зүйн бодлогын газрын Бодлогын хэрэгжилтийг зохицуулах газрын ахлах мэргэжилтэн Б.Анхбаяр, Дотоодын цэргийн штабын дарга, бригадын генерал Р.Чингис, Цагдаагийн ерөнхий газрын Захиргааны удирдлагын газрын дарга, цагдаагийн хурандаа Л.Нямдаваа нар оролцож байна.

Төслийн үзэл баримтлалтай холбогдуулан төсөл санаачлагчаас асуух асуулттай гишүүд байна уу? Ц.Сандаг-Очир гишүүнээр тасаллаа. Ш.Адъяаа гишүүн асуултаа асууя.

Ш.Адъяаа: Хуулийн төслийг дэмжиж байна.

Дотоодын цэргийн байгууллага ер нь цагдаагийн харьяанд олон жил явж ирсэн.

Тэгэхээр энэ асуудлыг хууль эрх зүйн хүрээнд шинэчилж, өөрчилж, өнөөгийн цаг үетэй холбогдуулж зайлшгүй шаардлага гарах ёстой гэж бодож байгаа. Нэн ялангуяа хөрөнгө санхүүгийн асуудал, түүнчлэн боловсон хүчний бодлогын тухайд ийм хоёрдмол ойлголттой явж байсан.

Энэ хуулийн төслийг дэмжиж байгаа, түүний дотор энэ бие дааж ажиллах дотоодын цэргийн бие бүрэлдэхүүний тэр ахуй хангамж, ажилласан жил, тэтгэвэр, тэтгэмжтэй холбоотой зохицуулалтыг зайлшгүй хийх ёстой.

Энд нэг эргэлзээтэй асуудал байна. Өнөөдөр чинь нэг халдашгүй асуудал гээд л одоо Их Хурал руу хүртэл дайраад л, тэгээд л энд нэг халдашгүй юмыг чинь олон газар дээр ингээд яваад байгаа юм.

Тэгэхээр дотоодын цэргийн командлагч буюу Цагдаагийн ерөнхий газрын даргын зөвшөөрөлгүйгээр дотоодын цэргийн бие бүрэлдэхүүнтэй байгаа албан хаагчдыг албадан саатуулах, байцаах гэдэг юмыг өнөөдөр ярьж ингэж хуулиар тогтоох нь зөв үү, буруу юу?

Өнөөдөр энэ асуудал дээр би тийм шүүмжлэлтэй хандаж байна. Яагаад гэвэл энэ чинь халдашгүй гэдэг байдал, одоо тэгээд л олон газар байгаа шүү дээ. Энэ чинь одоо энэ Үндсэн хуулийн цэц, Их Хурал, тэгээд шүүх, прокурор, тэгээд одоо ингээд нийгэмд ийм асуудал яригдаад явагдаж байгаа цаг үед энэ асуудлыг ийм байдлаар оруулах нь бас учир дутагдалтай байна гэдэг ийм саналтай байна.

Ямар бодлогын үүднээс энэ заалтыг оруулж ирсэн бэ гэдгийг хууль санаачлагчаас тодруулах бодолтой байна.

Л.Мөнхбаатар: Хэн хариулах вэ? Д.Цолмон дарга эхэлж хариулаад. Хэдэн номер вэ? 5 номер. Дараа нь Р.Чингис дарга нэмж тодруулж хариулъя.

Д.Цолмон: Ш.Адъяаа гишүүний асуултад хариулъя.

Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл дээр дотоодын цэргийн албан хаагчийн эрх дээр тодорхой нэг эрхийг нэмэгдүүлж орж ирсэн.

Энэ бол хамгаалалтад байгаа объектын ойр орчимд илэрсэн сэжиг бүхий хүн, тээврийн хэрэгсэлд үзлэг хийх, бичиг баримтыг шалгах, зөрчил гаргасан хүнийг 6 цаг хүртэл хугацаагаар түр саатуулах, илэрсэн зөрчлийг цагдаагийн байгууллагад шалгуулах, шалгуулахаар шилжүүлэх гэсэн эрхийг цагдаагийн алба хаагчийн нэгэн адил нэмэгдүүлж орж ирсэн.

Таны ярьж байгаатай холбогдуулан дотоодын цэргийн командлагчийн зөвшөөрөлгүйгээр албадан саатуулах, цагдан хорих, баривчлах, орон байр, албан тасалгаа, унаа болон биед нь үзлэг, нэгжлэг хийхийг хориглоно гэсэн заалтыг бас мөн адил 36.8-д нэмэлтээр оруулж өгсөн байгаа.

Нэмэлтээр Л.Нямдаваа дарга.

Л.Мөнхбаатар: Р.Чингис генерал хариулъя. 3 номерын микрофон өгье.

Р.Чингис: Ш.Адъяаа гишүүний асуултад миний бие хариулъя.

Дотоодын цэргийн энэ хуулиар улсын онц чухал объект гэж нэр томъёолол байдаг. Тэрийг бол Монгол Улсын Засгийн газраас тогтоосон тийм эрх хэмжээний асуудал байдаг юм. Тэр нь юу вэ гэхээр дотоодын цэрэг нь улс орны нийгэм, эдийн засаг, стратегийн онцгой ач холбогдол бүхий байгууллага, үйлдвэр, барилга байгууламжийг хуулиар хамгаалдаг тийм төрийн цэргийн хууль сахиулах байгууллага юм.

Энэ дээр тодорхой дэглэм байдаг. Дээрээс нь аюулгүй байдлын асуудал яригддаг. Алба хаагч нар энэ цэргийн албаны дүрмийн дагуу бас галт зэвсэг хэрэглэдэг. Зөвхөн энэ байгууллагын аюулгүй байдлыг хангах үүднээс

дараагийн ээлжийн хүмүүсийг шуурхай хүргэх асуудлыг нь гарахын тулд заавал дотоодын цэргийн командлагч мэдэгдэж байж явуулдаг юм.

Мэдэгдэхгүйгээр шууд нэгжлэг, үзлэг, шалгалт зөвхөн ажлын үүргээ гүйцэтгэж байгаа үе шүү. Энэ бол халдашгүй байдлын асуудал биш. Энэ бол албан үүргээ шуурхай, тасралтгүй явуулах зарчим, асуудал байгаа.

Түүн дээр би гишүүдэд нэг юм хэлэхэд энэ бол дахиж хэлэхэд халшгүй асуудал биш. Энэ бол улсын онц чухал объектыг улс орны аюулгүй байдлыг хангах үүднээс хамгаалж байгаа байдлаас ямар нэгэн эрсдэл үүсгэхгүйгээр дотоодын цэргийн командлагч мэдэгдэж, дотоодын цэргийн командлагчийн зөвшөөрснөөр яаралтай шуурхай дараагийн ажлуудыг нь явуулах, тасралтгүй ажлыг нь хангуулах л асуудал байгаа.

Түүнээс мөрдөн шалгах асуудалд саад учруулах, ямар нэгэн байдлаар эсэргүүцэл үзүүлэх, хэрэг шалгах асуудалд саад учруулах тийм асуудал байхгүй. Баярлалаа.

Л.Мөнхбаатар: Б.Энхбаяр гишүүн асуултаа асууя. Байж байгаарай. Ш.Адъяаа гишүүн нь тодруулж асууя. Нэмэлт 1 минут.

Ш.Адъяаа: Р.Чингис дарга аа, би сайн ойлгож байгаа. Тэгэхдээ тэр улсын онц чухал объектод албан үүрэг гүйцэтгэхтэй холбоотой асуудал дээр ерөөсөө яриагүй.

Ер нь өнөөдөр хүнийг албадан саатуулах, нэгжих, баривчлах асуудал бол мөрдөн байцаах байгууллагын хэмжээнд хоёр, гуравхан байгууллагын хэмжээнд л явагдана шүү дээ. Үүнтэй холбоотой асуудал нийгэмд ийм байдал үүсэх вий дээ гэдэг үүднээс ярьсан юм.

Түүнээс биш танай байгууллагын дотоод үйл ажиллагаатай холбоотой, энэ онц чухал объектод холбоотой асуудалтай би ийм юм яриагүй ээ. Энэ чинь өнөөдөр нийгэм бид нар луу ямар асуудал яриад байна гэхээр энэ халдашгүй байдалтай холбоотой асуудлыг л яриад байгаа юм. Ийм байдлаар өнөөдөр харагдах вий. Тэгээд цаашдаа ер нь халдашгүй байдал гэдэг юм чинь өнөөдөр цагдаа, тэгээд л бүр үндэсний аудит.../минут дуусав/

Л.Мөнхбаатар: Ш.Адъяаа гишүүн үг хэллээ. Б.Энхбаяр гишүүн асуулт асууя.

Б.Энхбаяр: Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төслөөс хэдэн асуулт байна.

Эхний асуулт. Төслийн 7.3-т дотоодын цэргийн террорист үйлдлийн сөрөг тусгай ажиллагаанд оролцох мэргэжлийн нэгжтэй байна гэж байгаа.

Тэгэхээр дотоодын цэрэг гэдэг бол цэрэг байгаа. Тэгэхээр энэ бол нөгөө тусгай салааг ярьж байх шиг байна л даа. Террорист үйлдлийн эсрэг сөрөг тусгай ажиллагаанд оролцох гэхээр. Энэ нөгөө хугацаат цэргүүдээсээ бүрдүүлсэн ийм салаа гаргах гээд байна уу, яах гээд байна вэ?

Тэгэхээр цэргийн хууль үйлчлэх гээд байна уу? Энэ салаан дээр цагдаагийн хууль үйлчлэх гээд байна уу. Аль хууль нь үйлчлэх юм? Энэ тусгай салаанд гэсэн ийм асуулт байна.

Хоёрт нь, Дотоодын цэргийн штабын дарга нь цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагад 18-аас доошгүй жил ажилласан байх шаардлага тавьж байгаа юм байна. Энэ нөгөө яг шүүхийн шинжилгээ шиг л орж ирж байна. Бусад хуульд заасан шаардлагаас ажилласан жилийн хувьд их өндөр ийм шаардлага орж ирж байна. Энэ дээр ямар байр суурьтай байна вэ гэсэн асуулт байна.

Дараа нь 9.4 дээр штабын дарга нь дотоодын цэргийн командлагчийг түр эзгүйд орлоно гэсэн ийм заалт орж ирж байна.

Тэгэхээр штабын дарга нь ер нь командлагчаа орлодог юм уу? Хил дээр яадаг юм? Зэвсэгт хүчин дээр яадаг юм? Би ийм ерөөсөө анх удаа уншиж байгаа болохоор гайхаад л асууж байгаа шүү.

Штабын дарга бол одоо энэ командлагчийг оролдог гэж би ерөөсөө мэдэхгүй юм байна. Энэ яагаад ийм заалт орж ирсэн юм бол гэсэн асуулт байна.

Дараагийн асуулт нь, дотоодын цэрэг, хот суурингийн дотор таксинаас бусад нийтийн тээврээр үнэ төлбөргүй зорчих эрхтэй болох юм байна. Энэ яагаад ийм шаардлага оруулж ирсэн юм бэ?

Бид чинь бүх төрийн албан хаагчдаа ингээд нийтийн тээвэрээ үнэгүй зорчуулдаг болгох юм уу?

Дараагийн асуулт. Энэ 36.7. Дотоодын цэргийн албан хаагчийг гэмт хэрэг үйлдэж байхад нь эсвэл гэмт хэргийн газарт үйлдлийг нотлох баримтаар баривчилснаас бусад тохиолдолд дотоодын цэргийн командлагчийн зөвшөөрөлгүйгээр албадан саатуулах, цагдан хорих, баривчлах, орон байр, албан тасалгаа, унаа болон биед нь үзлэг, нэгжлэг хийхийг хориглоно гэсэн. Энэ нөгөө зөвхөн шүүгч, цэцийн дарга нар дээр яригддаг өндөр халдашгүй эрх ороод ирсэн байна.

Энэ дотоодын цэргийн албан хаагч дээр ийм халдашгүй эрх яагаад ийм юм үйлчилж байгаа билээ? Энэ чинь зөвхөн шүүгч дээр үйлчилдэг, Ерөнхий прокурор дээр үйлчилдэг, Ерөнхийлөгч дээр үйлчилдэг, Цэцийн гишүүд дээр үйлчилдэг ийм халдашгүй байдлын бүрэн эрх орж ирсэн байна. Тэгээд энэ зарчмыг би дэмжихгүй байна.

Тэгээд энэ яагаад ийм юу орж ирсэн юм бэ гэсэн асуулт байна.

Л.Мөнхбаатар: Б.Энхбаяр гишүүний асуултад хариулъя. Х.Нямбаатар сайд хариулна.

Х.Нямбаатар: Сөрөг тусгай ажиллагааны нэгжийн талаар манайхан нэмж хариулах байх. Х.Нямдаваа ер нь миний араас бас нэмээд хариулах байх.

Энэ бол нэгдүгээрт хугацаат цэргийн тухай асуудал яригдахгүй. Энэ энхийг сахиулах ажиллагаанд цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагууд оролцох эрх зүйн үндэс бүрдээд саяхан Засгийн газрын тогтоол гарсан. Энхийг сахиулах ажиллагаанд энхийг сахиулах цагдаагийн чиг үүргээр Монгол Улсын цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын нэгж, олон улсын энхийг сахиулах ажиллагаанд оролцох энэ бэлтгэлээ хангах үүднээс Дотоодын цэргийн тухай хуульд эрх зүйн байдлыг нь тодорхой болгож өгч байгаа гэдгийг хэлье.

Хоёрдугаарт, Б.Энхбаяр гишүүнийг Хууль зүй, дотоод хэргийн яамны дэд сайдаар ажиллаж байх үед дотоодын цэргийн байгууллагыг шинээр сэргээн байгуулах эрх зүйн үндэс бүрдсэн.

Тэгэхээр бид дотоодын цэргийн байгууллагыг бэхжүүлэхийн тулд тодорхой эрх зүйн орчныг нь бий болгох ажлууд шат дараатай хийгдэж байгаа. Шинээр дотоодын цэргийн нэгжүүдийг байгуулах ажлууд үе шаттай хийгдээд явж байгаа. Одоо энэ нүүрсний хулгайн гэх асуудал гарсантай холбогдуулаад өнгөрсөн жил бид дотоодын цэргийн 810 дугаар ангийг Таван толгой уурхайн орчинд байгуулсан.

Цаашид энэ төрийн өмчит компаниудын онц чухал объектуудын хамгаалалт дээр дотоодын цэргийг ажиллуулах нь илүү үр дүнтэй байх юм. Хувийн гэрээт хамгаалалтын албадууд дээр тодорхой алдаа эндэгдлүүд гарч байна. Зарим хувийн гэрээт харуул, хамгаалалтын албадын бараг 50-виас илүү хувь нь урьд нь ял шийтгэл эдэлж байсан хүмүүс энэ харуул хамгаалалтын үүргийг гүйцэтгэж байгаа нь өөрөө нөгөө гэрээгээр хүлээсэн үүргээ биелүүлэхэд эрсдэл үүсэж байна гэдэг ийм дүгнэлт гараад бид ийм ажлууд хийж байгаа.

Хоёрдугаарт, төв суурингийн..., Байнгын хорооны дарга миний минутыг нэмээд өгчихвөл сайн байгаа.

Төв суурин газруудын ундны усны хамгаалалтууд дээр бид бас ер нь дотоодын цэргийнхээ хамгаалалтуудыг ажиллуулъя. Нийтийг хамарсан эмх замбараагүй байдлын үед цагдаад дэмжлэг үзүүлэх чиг үүрэгтэйгээр нөгөө функциональ чиг үүрэгтэйгээр ажилладаг зарчим руу шилжье гээд бид ийм бас нэг зарчим, бодлого гаргаад ажиллаж байгаа гэдгээ хэлье.

Өмнө нь хэд хэдэн суурин газрууд дээр асуудал үүссэн. Тухайлах юм бол нэг суурин газар цианит натрийг ундны усны газруудад хийх гэсэн оролдлогууд энэ тэр гарч байсныг манай бас Байнгын хорооны гишүүд сонсож байсан байх.

18-аас доошгүй жил гэдэг дээр нэг ийм юм байгаа юм. Б.Энхбаяр дарга та бид хоёр бол нас ойролцоо. Та бид хоёрын ажилласан жил бол харьцангуй бага тоологддог.

Энэ цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллага дээр ажилласан жил маш хурдан хугацаанд тоологдоод явдаг. Нэгдүгээрт, ажилласан жил дандаа үржиж явдаг. Хоёрдугаарт цэргийн сургуульд сурсан хугацаа нь өөрөө 4 жилээр тоологддог.

Саяхан бид Рэгжээбүүгийн Отгонжаргал генералыг энгийн салбарт шилжих гэж байгаатай холбоотойгоор ажилласан жилийг нь тоолоход одоо бидэнтэй л нас ойролцоо залуу шүү дээ. Тэгэхэд 29 жил цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагад ажилласан гээд тоологдож байгаа юм.

Тэгэхээр бид нөгөө мерит зарчим тоолохын тулд нэгдүгээрт энэ хүн тасгийн дарга болсон байх ёстой. Ахлахаар ажиллаад тасгийн дарга болсон байх ёстой.

Хоёрдугаарт, хэлтсийн даргаар ажиллаж байсан байх.

Гуравдугаарт, газрын даргаар ажиллаж байж дараагийнхаа юу руу очихоор энэ тоологдож байгаа хугацаа ерөөсөө 18 жил гээд ингэж тоологдоод байгаа шүү гэдгийг хэлье.

Командлагчийн эзгүйд штабын дарга шийдвэр гаргах шаардлагатай болно.

Тэгэхээр командлагчийг хэн орлох вэ гэхээр цагдаа дээр тэргүүн дэд дарга орлоно. Дотоодын цэрэг дээр тэргүүн дэд дарга орлох нь өөрөө чиг үүргийн хувьд уялдахгүй байгаа юм. Өөрөөр хэлбэл тэргүүн дэд дарга бол.../минут дуусав/

Л.Мөнхбаатар: Х.Нямбаатар сайд гүйцээгээд хариулъя. Нэмж хариулъя.

Х.Нямбаатар: Жишээлбэл, Цагдаагийн ерөнхий газрын тэргүүн дэд дарга Ц.Ням-Очир генералын хувьд командлагчийг эзгүйд ямар асуудлаар орлох вэ гэхээр нэгдүгээрт цагдаагийн байгууллагын хуулиар хүлээсэн эрүү, мөрдөн, хэв журмынхаа чиглэлээр командлагчийн эзгүйд шийдвэр гаргах ёстой болж байгаа юм.

Дотоодын цэрэг рүү дотоодын цэргийн чиг үүргийг Цагдаагийн ерөнхий газрын тэргүүн дэд даргад хуулиар харьяалуулаагүй учраас хуулиар

харьяалуулж байгаа чиг үүрэгтэй Дотоодын цэргийн штабын дарга нь одоо энэ чиг үүргийг олж явах нь илүү зохимжтой гэж үзсэн.

Гэхдээ та бүхэн үүнийг бас хэлэлцүүлгийн шатанд эргэж харж болох байх.

Цагдаагийн байгууллагын алба хаагч бол өнөөдөр нийтийн тээврийн хэрэгслээр үнэ төлбөргүй зорчоод явж байгаа.

Тэгэхээр өнөөдөр хэдүүлээ нөгөө хотын түгжрэлийг бууруулъя гэдэг энэ чиг үүрэг дээр би бас л давхар уялдаад л явна. Дотоодын цэргийнхэн, цагдаагийн арван мянга, арван хэдэн мянган албан хаагчид бүгд нийтийн тээврээр зорчихгүй, тээврийн хэрэгслээрээ зорч гэвэл тэгээд л бас л хотын түгжрэлд нэг л асуудал үүснэ.

Энэ халдашгүй эрхийн асуудал дээр эргэж ярилцъя. Зүгээр энэ дээр Л.Нямдаваа нэг үндэслэл аргумент гаргаад хэлэлцүүлгийн явцад ийм байх ёстой. Өөрөөр хэлбэл хүч хэрэглэдэг ийм байгууллага өөрөө эргэж энэ асуудлыг ингэж зохицуулж явах ёстой л гэдэг яасан.

Эргээд хэдүүлээ хасчихаж болно. Энэ дээр би хууль санаачлагчийн хувьд энэ дээр нэг их ийм хатуу байр суурь эзлэхгүй. Зүгээр би өөрийн алба хаагчдын бас байр суурийг сонсьё гэж бодож байгаа. Л.Нямдаваа хурандаа руу микрофоноо шилжүүлье.

Л.Мөнхбаатар: Хурандаа Л.Нямдаваа асуултад хариулъя. 2 номерын микрофоныг өгье. Ажлын хэсгийн.

Л.Нямдаваа: Б.Энхбаяр гишүүний асуултад товч хариулъя. Цагдаагийн ерөнхий газар. Л.Нямдаваа.

7.3-т заасан террорист сөрөг тусгай ажиллагааны болон энхийг дэмжих ажиллагааны бүтэцтэй холбоотой эхний асуулт асуулаа. Энэ бол Үй олноор хөнөөх зэвсэг үл дэлгэрүүлэх болон терроризмтой тэмцэх тухай хуулийн 16 дугаар зүйл дээр терроризмтой тэмцэх сөрөг тусгай ажиллагаанд оролцох хүч хэрэгслэл гэдгийг дотоодын цэргийн анги, штаб гээд заагаад өгчихсөн байдаг.

Мөн Энхийг сахиулах үйл ажиллагааны тухай хууль дээр мөн адил энхийн юун дээр цэргийн багт нь дотоодын цэрэг оролцож явдаг. Тийм болохоор энэ дээр нь дотоодын цэргийн хүч хэрэгсэл оролцоно. Энэ дээр Энхийг сахиулах ажиллагааны тухай хууль, Дотоодын цэргийн тухай хууль, дээрээс нь Үй олноор зэвсэг үл дэлгэрүүлэх болон терроризмтай тэмцэх тухай хуулийг баримталж ажиллана.

Хоёрдугаар асуудал дээр нь, дотоодын цэргийн штабын даргад яагаад 18 жил тавьсан бэ гэдэг. Түрүүн сайд тайлбарлачихлаа. 18 жилийнх нь үндсэндээ 4 жил нь бол яг нөгөө цэргийн мэргэжлийн сургууль төгсчихсөн байдаг. Сургууль

төгсөөд тухайн хүн 10 жилийн дараа гэхэд хошууч цолтой буюу ахлах офицерын зэрэглэлд очдог. Энэ байдлаар нь төрийн алба мэргэшсэн, тогтвортой байх гэдэг шалгуураар нь тавьж 18 жил байх нь зөв болов уу гэдэг байдлаар тавьсан.

Хэлэлцүүлгийн явцад энэ жилийн хугацаатай асуудлыг эргэж харах боломжтой гэж үзэж байна.

Дотоодын цэргийг түр орлон гүйцэтгэхийг түрүүн дарга ярьчихсан. Түрүүн нөгөө 9.4 дээр чинь болохоор цагдаагийн төв байгууллагын дарга бол дотоодын цэргийн командлагчийн үүргийг давхар хавсран гүйцэтгэдэг. Энэ утгаараа цагдаа талын орлогч нь тэргүүн дэд дарга. Дэд дарга нар нь тухайн чиг үүргээрээ харьяалан явдаг. Штабын дарга нь цэргийн мэргэжлийн өдөр тутмын үйл ажиллагааг хариуцаж явдаг. Үүнтэй холбоотойгоор дотоодын цэргийн командлагч нь тодорхой бүрэн эрхээ дотоодын цэргийн штабынхаа даргад шилжүүлэх эрх зүйн акт гаргаж шилжүүлэх байдлаар ингэж зохицуулж явах нь зөв юм байна. Одоо бол яг үүнийг нь зохицуулсан нь тодорхой эрх зүйн акт байхгүй.

Л.Мөнхбаатар: Л.Нямдаваа хурандаа наадуул чинь Х.Нямбаатар сайд хариулчихсан шүү дээ. Наад гурван асуултанд чинь. Гол тодруулж асуугаад байгаа зүйл чинь халдашгүй байдлын асуудлыг л тодруулж асуугаад байгаа юм.

Л.Нямдаваа: Дотоодын цэргийн үндсэн чиг үүрэг нь болохоор улсын онц чухал объектын харуул хамгаалалтыг хариуцдаг. Энэ нь өөрөө юу гэсэн зохицуулалт байдаг вэ гэхээр улс орны нийгэм, эдийн засаг, стратегийн ач холбогдол бүхий ийм барилга байгууламж, тодорхой цэгийг бол хамгаалж байдаг.

Энэ цэг дээр үүрэг гүйцэтгэж байгаа албан хаагчийг тодорхой хэрэг зөрчилд холбогдуулан шалгахгаар болбол ерөөсөө командлагчид нь мэдэгдээд тухайн объектоос нь чөлөөлөх гэдэг юм уу, ийм арга хэмжээг аваач ээ. Шууд мэдэгдэхгүй явснаас үүдээд тухайн объект эзэнгүйдэх асуудал үүснэ. Энэ байдлыг л харгалзаж энэ зохицуулалтыг оруулж ирсэн. Тийм тодотгож болно гэсэн үг.

Л.Мөнхбаатар: Үгүй, үгүй. Одоогийн томъёолол чинь ч гэсэн тийм байгаа биз дээ. Албан үүргээ гүйцэлдэж байгаа л гэсэн агуулга шүү дээ.

Б.Энхбаяр гишүүн тодруулж асууя?

Б.Энхбаяр: Тэгэхээр дотоодын цэргийн байгуулах гэж байгаа энэ терроризмын эсрэг сөрөг тусгай салаа байна шүү дээ. Тэр чинь тусгай салаа байгаа байхгүй юу. Энэ чинь одоо яг цэргийн хуулиар явах уу? Одоо мэдлээ, гүйцэтгээ гээд энэ чинь галт зэвсэг шууд хэрэглэнэ шүү дээ. Шууд устгана шүү дээ. Хүний амь насанд халдах. Одоо шууд терроризм үйлдэл, халдлага болоод.

Энэ чинь одоо цэргийн хуулиараа явж байна уу, цагдаагийн эрх хуулиараа яваад байна уу? Аль хуулиа барих вэ? Яг энэ салаа.

Яагаад гэхээр энэ чинь одоо жишээлбэл энэ салаа бол жишээлбэл нийтийн эмх замбараагүй байдлын үед татагдаж орох боломж бүрдэх гээд байна шүү дээ.

Тэгэхээр энэ аль хуулиараа явах вэ? Цэрэг, цагдаа хоёр чинь арай өөр байгаа шүү дээ. Шууд цэргийн хуулиар явна гэвэл энэ чинь бол нэлээн хүч чадалтай тийм салаа байгаад байна шүү дээ. Мэргэшсэн. Энгийн цэргээс ч бас ялгаатай.

Л.Мөнхбаатар: Б.Энхбаяр гишүүний асуултад хурандаа Л.Нямдаваа хариулъя. 2 номерын микрофон.

Л.Нямдаваа: Б.Энхбаяр гишүүний асуултад нэмж хариулъя.

Энэ нөгөө Үй олноор хөнөөх зэвсэг дэлгэрүүлэх болон терроризтой тэмцэх тухай хуулийн зохицуулалтын дагуу явна. Энэ ажиллагааг Терроризтай тэмцэх зөвлөл буюу Тагнуулын ерөнхий газрын зөвлөлийн дэргэд энэ бие бүрэлдэхүүн орж ажиллана гэсэн үг. Энд ганцхан дотоодын цэрэг биш цагдаа, цагдаагийн төв байгууллага, түүний харьяа нэгж анги, байгууллагууд, тагнуул, тэгээд мэргэжлийн хяналт гээд ингээд тусгайлсан чиг үүрэгтэй байгууллагууд ажиллана.

Л.Мөнхбаатар: Ц.Сандаг-Очир гишүүн асуултаа асууя.

Ц.Сандаг-Очир: Би Дотоодын цэргийн тухай хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтийг одоо зарчмын хувьд дэмжиж байна. Гэхдээ тодруулж асуух зүйлүүд байна.

Нийгмийн асуудал, баталгааг хангах тал дээр заалтууд орж ирж байгаа юм байна. Ерөнхийдөө цагдаагийн албан хаагчтай адилтгаж үзэж байгаа юм байна.

Ер нь 2023 оны улсын төсөв батлагдчихсан. Тэгэхээр энэ хууль батлагдаад хэрэгжээд эхлэхээр хэзээнээс хэрэгжиж эхлэх юм? Нэгд.

Хоёрт, мөнгөн дүнгээрээ тооцвол ирэх жилийн төсөвт орсон юм уу, ороогүй юм уу, туссан юм уу, тусаагүй юм уу? Мөнгөн дүнгээрээ хэдий хэмжээний төсөв дээр нэмэлт зардал бий болох юм? Нөгөө талаас дотоодын цэргийн албанд нийт хэдэн хүн ажиллаж байна? Улсын хэмжээнд хэдэн хүн ажиллаж байна, хэдэн хүний асуудал яригдах юм?

Цагдаагийн албан хаагч, дотоодын цэргийн албан хаагч хоёрын хоорондын цалингийн ялгаа, дундаж цалин ер нь хэдийг авч байна вэ?

Цагдаагийн албан хаагчид маань хэдэн төгрөгийн дундаж цалинтай байна? Дотоодын цэргийн албан хаагчид маань хэдэн төгрөгийн дундаж цалинтай байна аа? Үүнийг тодруулж өгөөч ээ.

Нөгөө талаар дотоодын цэргийн албан хаагчдыг цагдаагийн албан хаагчтай адилтгахаар аймгийн төвөөс бусад суманд тасралтгүй ажиллаж байгаа гэж байна. Тасралтгүй гэхээр одоо яг хэдэн жил ажилласан. Нэг жил ажиллаад энэ нэмэгдэл урамшуулалд хамрагдах бололцоотой юм уу? Доод тал нь 5 жил гэсэн ийм шалгуур юм байдаг юм уу? Үүнийг нэг хэлж өгөөч.

Нөгөө талаас бас л өмнөх хуулиуд дээр яригдаж байсантай адилхан хотын нийслэлийн алслагдсан Багануур, Багахангай, Налайх гэсэн дүүргүүдийн цагдаагийн албан хаагчид, дотоодын цэргийн албан хаагчид энэ 5 жил тутмын 30 сарын цалинтай тэнцэх хэмжээний урамшуулалд хамрагдах бололцоо боломж байхгүй юу. Хууль зүйн сайд аа.

Шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх албан хаагчдын ажилчид бас хамрагдахгүй байгаа. Мөн шүүхийн шийдвэр гүйцэтгэх алба хаагчдын энэ алслагдсан нэмэгдэл Багануурын хорих ангийн албан хаагчид хохироод байгаа юм билээ. Х.Нямбаатар сайд аа.

Яагаад гэхээр Багануурын хорих ангид Багануураараа нэрлэгдээд ингээд хотын дүүрэгт байдаг гээд. Тэгвэл яг газар зүйн байршлаараа Төв аймгийн Баяндэлгэр сумын газар дээр байдаг юм билээ шүү. Тэгээд энэ нэмэгдэл урамшуулалдаа хамрагдаж чадахгүйгээр өдий хүртэл ингээд хохироод яваад байгаа.

Тэгэхээр би Хууль зүйн яамнаас нэг л зүйлийг асуух гэсэн юм. Энэ харьяа байгууллагуудынхаа нийгмийн асуудлыг ярихдаа энэ алслагдсан 3 дүүргийн албан хаагчдын нийгмийн асуудлыг хамтад нь ярьж өгөөч ээ. Яг л газар зүйн байршлаараа алслагдсан. Тэнд төрийн албан хаагчдыг тогтвортой ажиллуулах хэрэгцээ шаардлага байна уу гэвэл байна. Тэгээд дандаа ингээд хаягдаж явж ирсэн. Энэ дээр та бүхэн Хууль зүйн яам нэг онцгой анхаарал хандуулж өгөөч ээ л гэж хүсэх гээд байгаа юм. Энэ дээр тийм бололцоо боломж байна уу?

Л.Мөнхбаатар: Ц.Сандан-Очир гишүүний асуултад хариулъя. Хэн хариулах вэ? Ажлын хэсгийн 2 номерын микрофон. Хурандаа Л.Нямдаваа хариулъя.

Л.Нямдаваа: Дотоодын цэргийн алба хаагчдын тоо бол улсын нууцад хамаардаг болохоор тодорхой тоо танд хэлэх боломжгүй байна. Р.Чингис дарга танд тусгайлан танилцуулчих байх.

Хоёрдугаарт нь, ерөнхийдөө дотоодын цэрэгт ажиллаж байгаа хүмүүсийг оршин сууж байгаа газрынх нь чиглэлээр 4 чиглэлд оршин суудаг юм байна.

Ихэвчлэн 05 гэдэг юм уу, тэр ангийнхаа эргэн тойронд оршин суудаг. 4 чиглэлд нийтийн тээврийн хэрэгслээр зорчдог. Жилдээ ерөнхийдөө цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын төсөв дээр 100 гаруй сая төгрөг төсөвлөдөг юм байна. Үүнийг нь зүгээр нийтийн тээвэр рүүгээ шилжүүлээд өгөөд объектын харуул хамгаалалтын ирж, очих зардлыг нь цагдаатай адилхан үнэгүй явуулчихъя гэж байгаа юм байна.

Хоёрдугаарт нь, тасралтгүй гэдэг нь аймгийн төвөөс бусад суманд 5 жилийн хугацаанд тасралтгүй ажилласан бол урамшуулал олгохоор. Одоогоор 2023 оны төсөвт тусгагдаагүй. Бид тооцоолохдоо ер нь 2023 онд 46 сая төгрөг, 2024 онд 61 сая төгрөг, 2025 онд 67 сая төгрөгийн төсөв шаардлагатай юм байна гэдэг урьдчилсан тооцоолол гарсан.

Энэ хууль батлагдсанаар одооноос эхэлж тоолоод 2027 оноос хэрэгжих боломжтой гэж харж байгаа.

Дараагийнх нь дотоодын цэргийн албан хаагч хэдэн төгрөгийн цалин авч байна гээд. Ахлагч бүрэлдэхүүн одоогоор 1 сая 200, 300 төгрөгийн цалин авч байгаа. Гар дээр.

Багануур нөгөө алслагдсан дүүргээ яах вэ гээд байгаа. Үүнийг хэлэлцүүлгийн явцад хууль санаачлагч маань хүлээж та бүхэн маань явал үүнийг зарчмын хувьд дэмжиж байгаа.

Аймгийн төвөөс бусад сум гэвэл тодорхой цөөхөн газар байгаа. Одоо юу гэдэг юм Баян-Өлгий аймгийн нэг чөлөөт бүс байгаа. Цагааннуурын чөлөөт бүс дээр хэдэн тодорхой тооны албан хаагч ажиллаж байгаа.

Тэгэхээр нэг их тийм төсөв дээр хүндрэл учраад илүү зардал шаардагдаад байхгүй ийм л асуудал байгаа.

Л.Мөнхбаатар: Хуулийн төслийн үзэл баримтлалтай холбогдуулан гишүүд асуулт асууж, хариулт авч дууслаа.

Хуулийн төслийн үзэл баримтлалтай холбогдуулан үг хэлэх гишүүд байна уу? Д.Цогтбаатар, Ш.Раднаасэд гишүүнээр тасаллаа. Б.Дэлгэрсайхан гишүүн үг хэлье.

Б.Дэлгэрсайхан: Энэ Дотоодын цэргийн тухай хуулийн нэмэлт, өөрчлөлтийг зарчмын хувьд дэмжиж байгаа.

Одоо энд ингээд нэгэнт өөрчлөлт хийж байгаа юм чинь жоохон олигтойхон өөрчлөлт хийвэл яасан юм бэ гэсэн ийм санал байгаа юм. Манай гишүүд өнөөдөр нөхцөл байдлыг мэдэж байгаа. Ер нь дэлхий нийтээрээ бүх л оронд энэ цар тахлын дараах хямрал, дайн самуун гээд л ингээд ер нь бараг жагсаал цуглаангүй улс орон бараг байхгүй болсон.

Тэгээд одоо манай дотоодын цэрэг бол яг үнэндээ нөгөө нохойд барьдаг мод гэдэг шиг ингээд энэ гудамжинд байгаа бүх л муу муухай, бүх юмтай нүүр тулдаг.

Тэгээд энэ улсуудын тэр цалин хангамж, бас энэ нэг автобусны нэг жижигхэн юм яриад байх юм. Уг нь ийм яаралтай үед, гэнэтийн юм гарах үед энэ дээр төсөв нь ямар байх юм, үүнийг нь яаж шийдэх юм. Тэгээд нэг мөр энэ хуульдаа нэмэлт, өөрчлөлт оруулаад ингээд шийдвэл яасан юм бэ гэдэг ийм санал байгаа юм. Хууль санаачлагчдад хэлэхэд.

Тэгэхгүй бол одоо ер нь цаашдаа ямар юм гарахыг хэн ч тааж мэдэхгүй болсон шүү.

Тэгээд одоо бид өнгөрснөө бол ингээд мартчихдаг. 7 сарын 01-ний 5 хүний амь нас гээд л ингээд л тэгээд ингээд ял үүрэх болохоор дотоодын цэрэг тэр командлагч, янз бүрийн улсууд нь ингээд ялаа үүрээд явчихдаг. Тэгээд эрх эдлэх юм байхгүй, зардал мөнгө байхгүй. Тэгээд нэг бензиний мөнгө гуйсан. Тэгээд бас нэг хувцасны мөнгө гуйсан нэг ийм л юм болж хувирч байгаа юм.

Энэ бол аль ч улс оронд одоо бол энэ гаднын дайн самуун гэхээсээ илүү дотоодын энэ нэг самуун бол бүх улс оронд бүр хэрээс хэтэрсэн. Бүгдээрээ мэдэж байгаа. Тэгээд энэ дээрээ яаж хандах юм бэ?

Одоо нэгэнт л энэ хуульд өөрчлөлт оруулах гэж байгаа юм бол энэ зардал мөнгө, энэ цалин, хангамж, тэгээд цаашдаа энэ орон тоо нэмэх, энэ бие даасан байдлыг нь яаж хангах энэ тэр гээд нэг мөр өөрчлөлт хийвэл яасан юм бэ гэдэг ийм санал байгаа юм. Үүнийг манай хууль санаачлагч нар бодож үзээрэй.

Одоо хэлэлцэх эсэхийг нь одоо хэлэлцэж байгаа гэж ойлгож байгаа. Яг орж ирэхэд нь одоо бас энд ямар нэмэлт, өөрчлөлт оруулах нь зөв юм гэдгийг бас бодож оруулж ирэх нь зөв байх. Тэгэхгүй бол нөхцөл байдал одоо энэ хавраас ямар болохыг хэн ч тааж мэдэхгүй.

Ер нь тийм сайн байна гэж одоо мэдэхгүй л байгаа шүү. Тэрийг бас бодолцоорой гэдгийг албан ёсоор хэлье. Баярлалаа.

Л.Мөнхбаатар: Б.Дэлгэрсайхан гишүүний хэлж байгаа саналуудыг хуулийн төслийг хэлэлцэх эсэх асуудлыг ирэх долоо хоногийн дөрөв дэх өдрийн хуралдаанаар шийдэгдэнэ. Түүний дараа ажлын хэсэг байгуулагдана. Тэр үед Б.Дэлгэрсайхан гишүүн бас хуулийн байгууллагад ажиллаж байсан туршлагатай хүний хувьд ажлын хэсэгт бас оролцоод саяын саналуудаа тусгаад явах боломжтой гэдгийг хэлье.

Ц.Сандаг-Очир гишүүн үг хэлье.

Ц.Сандаг-Очир: Би ч гэсэн бас санал нэгтэй байна. Улс орнуудад гарч байгаа нөхцөл байдлууд дотоодын дандаа үймээн самуун байнга гарч байдаг. Тэгээд нийгмийн дэг журмыг алдагдуулахгүй байх, аюулгүй байдлыг хангах чиг үүрэг бүхий алба хаагчдын нийгмийн асуудал, тэнд ашиглагдаж байгаа техник хэрэгслийн асуудал, тэнд тогтвортой ажиллах баталгааны асуудлууд гээд олон асуудлууд сөхөгдөж байгаа. Тэгээд салбар салбарын хуулиар жижигхэн жижигхэн аргацаагаад явахаасаа илүүтэйгээр бүр цогц байдлаар нь дотоодын цэрэг, цагдаагийн алба хаагч нар гээд энэ сонсогч нар ч хүртэл.

Саяхан л хэд хоногийн өмнө талбай дээр жагсаж байгаа жагсагчдад хүч нэмэгдүүлэх байдлаар ингээд л сонсогч нарыг авчирч харагдсан, дотоодын цэргийнхнийг авчирч байгаа харагдсан. Хөхөө өвлийн хүйтнээр л ботинктой зогсож байх жишээтэй. Тэгээд ботинктой энэ цемент дээр хэдэн цаг зогсох вэ гэдэг асуудлаас эхлээд л тэгээд л одоо юм болгонд л цагдаагийн алба хаагчид. Амарч чаддаггүй. Хамаг амьтан шинэ жилээр баярлаж байхад хэн ажиллаж байх вэ. Цагдаа, эмнэлэг. Цагаан сараар хэн баярлаж байдаг вэ, хэн амарж байдаг вэ, хэн ажиллаж хийдэг вэ. Цагдаагийн албан хаагчид, эмч нар л ажиллаж байдаг.

Тийм учраас энэ алба хаагчдын нийгмийн асуудлыг цаашдаа цалин мөнгөний асуудлыг дорвитой. Харин сая Хууль зүйн сайд харин цагдаагийн албан хаагчдын цалинг бас тодорхой хэмжээнд өөрийн нөөц бололцоонд нэмэгдүүлэх шийдвэр гаргасан байна лээ.

Тэгээд ер нь цаашдаа дорвитойхон нэмэгдүүлэхгүй бол цаашдаа төрийн тусгай албанд чинь ажиллах хүн ер нь олдохгүй болох шинжтэй юм билээ дээ.

Тийм учраас нэг салбарын хуулиар бага бага ингээд нэмэгдэл гэхээсээ илүүтэйгээр ер нь нийт хэмжээнд нь олигтойхон нэмэгдүүлэх, техник хэрэгслээр хангах асуудлуудаа цогцоор нь авч шийдэхгүй бол ер нь цаг үе, нийгэм өөрчлөгдсөн.

Гарч байгаа үймээн самуунуудыг нөхцөл байдал, өдөөн турхиралт, ашиглагдаж байгаа тэр зэр зэвсэг, санаа сэдэл нь бүр нарийн болчихсон учраас түүнээс илүү байж л энэ нийгмийн дэг журмыг хамгаална уу гэхээс биш одоо байгаа техник хэрэгсэл, одоо байгаа хүн хүчтэйгээ, одоо байгаа нийгмийн баталгаатайгаа яривал үнэхээр эрсдэлтэй бүсэд л нөхдүүд ажиллаж байгаа л гэж ингэж ойлгож байна.

Тийм учраас цаашдаа энэ алба хаагчдын нийгмийн асуудлыг цогцоор нь авч үзэх, техник тоног төхөөрөмж, хэрэгслээр нийгмийн баталгааг нь хангах, цалин мөнгийг нь урамшууллыг нь нэмэгдүүлэх гээд олон асуудлуудыг цогцоор нь авч үзэх ёстой юм билээ л гэж ингэж хэлье. Баярлалаа.

Л.Мөнхбаатар: Хуулийн төслийн үзэл баримтлалтай холбогдуулан Д.Цогтбаатар гишүүн үг хэлье.

Д.Цогтбаатар: Гишүүддээ энэ өдрийн мэндийг хүргэе.

Хуулийг зарчмын хувьд үзэл бодлынх нь хүрээнд дэмжиж байгаа. Тэгэхдээ энд хэдэн зүйл бас хэлмээр байна. Х.Нямбаатар сайд бас үүнийг анхаарч бодож үзээсэй гэж бодож байна.

Юу гэвэл ер нь мэдээж цагдаагийн байгууллага, дотоодын цэрэг, энэ хууль хүчний байгууллагуудаа бэхжүүлэлгүй яах вэ. Эрх зүйн хувьд энэ байгууллагын статус, энэ юмнуудыг нь илүү тодорхой болгож өгөлгүй яах вэ.

Нөгөө талаасаа гэхдээ Монгол Улсынхаа хүрээнд ярьж авч үзвэл Монгол Улсын хүч нь юунаасаа гардаг вэ гэхээр иргэдийнхээ эрх чөлөөнөөс гарч байгаа шүү.

Тэгэхээр энэ дээр төр өөрийгөө хүчтэй болгохын зэрэгцээгээр иргэдийнхээ бухимдлыг төрүүлэхгүй байх, сайн засаглалтай, тийм засаглалыг сайн байлгахын үүднээс иргэд нь үзэл бодлоо чөлөөтэй илэрхийлдэг, төрийн аливаа хэтэрсэн хүчирхийллээс айлгүйгээр чөлөөтэй илэрхийлдэг байж чадах чинь Монгол Улсын XXI зууны Монгол Улсын гол хүч нь шүү. Монгол Улсын гол хүч төрийн хүчиндээ биш иргэдийн эрх чөлөө тэр хүчиндээ байгаа гэдгийг бид эрх зүйн үүднээс нь аягүй сайн анхаарч ажиллах ёстой гэж бодож байгаа юм.

Тийм учраас цаашдаа хууль хүчний байгууллагуудын өөрчлөлт, шинэчлэлийг хийхдээ ч гэсэн иргэдийнхээ эрх чөлөөг энэ байгууллагууд чинь харин хамгаалж байх ёстой байгууллага шүү гэдгийг аягүй их бодмоор байгаа юм.

Тэгэхгүй бол сүүлийн үед ингээд л яриа сонсож байхад гудамжны хөдөлгөөн, эд нар юу ярьж байгаа юм бэ. Энэ чинь Монголын иргэд Үндсэн хуулиар олгогдсон эрхээ эдлээд, амьдрал нь хэцүү бол гарч ирээд хэнийг ч шүүмжлээд хэлэх эрхтэй. Тэгж засаглалд оролцож байгаа юм. Энэ чинь засаглалд оролцож байгаа хэлбэр нь байхгүй юу. Хуулиар хамгаалагдсан.

Тэгэхээр үүнийгээ бид бодох ёстой гэж бодож байгаа юм. Яг энэ үүднээсээ би хууль санаачлагчдад нэг хүсэлт тавимаар байна. Юу гэвэл энэ хуулийнхаа хүрээнд дараа нь энэ хүний эрхийн сургалтыг бүр тогтмолжуулж жил болгон хийдэг байх ёстой. Яагаад гэвэл энэ хууль хяналтын байгууллагад ажиллаж байгаа, ялангуяа энэ хүчний байгууллагынхан бол нэгдүгээрт хүний эрх гэдэг чинь юу юм бэ. Би ямар эрх зүйн орчинд ажиллаж байгаа билээ. Би хэнийг. Даргыг биш. Энэ иргэдийн аюулгүй байдлаа хамгаалж байгаа гэдгээ энд ажиллаж байгаа хүмүүс ягштал сайн мэддэг байх ёстой.

Тэр үүднээс нь тэр сургалтыг хийж байгаа чинь харин хөтөлбөр энэ тэрийг нь боловсруулахад би туслаад гаднынхантай бас ярьж байгаад боломжийн сайхан хөтөлбөр гаргаж өгөөд ажиллаж болно шүү гэдгийг хэлмээр байгаа юм.

Тэгээд ингээд зарчмын хувьд бол би дэмжиж байгаа.

Л.Мөнхбаатар: Ш.Раднаасэд гишүүн үг хэлье.

Ш.Раднаасэд: Сүүлийн үед цэрэг, цагдаагийн байгууллага маш олон хүмүүс залуучууд ажлаас гарах өргөдөл өгч байна гэсэн. Энэ юу юм гэхээр цалин амьдрал ахуйд нь хүрэхгүй болсонтой холбоотой шүү дээ.

Тэгээд энэ үйлдлийг дагуулаад дотоодын цэрэг энэ цэргийн албан хаагчдынхаа цалин цалинг нэмэх, нэмэгдүүлэх юмыг нь цуг хийгээд явчхаж болохгүй юу. Одоо энэ байдал тасралтгүй явна. Тасралтгүй явна. Яагаад гэвэл авч байгаа хэдэн цалин нь амьдралд нь хүрэхгүй, сарынх нь цалингаар арав хоногийнх нь хоол нь болохоор чинь тэр чинь цаана нь гэр бүл байна, эхнэр хүүхэд байна. Тэр хүн чинь яаж амьдрах юм бэ. Тэгээд цаг нар байхгүй. Тушаалаар. Хоно гэвэл хононо. Өглөө хэдэд буу гэвэл бууна. Яг ир гэсэн цагт нь ирээд л яв гэсэн цагт нь яваад л ингэдэг.

Тийм өөрчлөлтөө тод хийгээд явахгүй бол болохгүй байх. Одоо энэ том төрийн өмчтэй компанийн аж ахуйн нэгжүүдийн ТУЗ-ийн гишүүд гээд л зүгээр ТУЗ-д сард нэг очиж хуралдсаны төлөө хэдэн зуун мянгаар нь урамшуулал аваад сууж байгаа шүү дээ.

Тэр хувьцаа эзэмшдэг Уул уурхайн яам, эсвэл хувьцаа эзэмшдэг Зам тээврийн яам нь ч гэдэг юм уу төлөөлөөд хийж байгаа ажлаа хариуцаж очсоныхоо төлөө төрөөс цалин авна. Дээрээс нь ТУЗ-д ажилласны, хуралд суусны гээд урамшуулал авна. Энэ хямгадах ёстой юмнуудыг нь хямгадаад өгөх ёстой газрууд нь ахиухан цалин цавгийг нь нэмээд явахгүй бол одоо энэ байдал чинь замаа алдлаа.

Нэг л өдөр энэ жагсаал л эргээд энэ хүчний байгууллагууд өөрсдөө нийлнэ шүү. Энэ бол аюултай шүү. Энэ чинь бас хүн шүү дээ. Ялгаагүй л усан нүдтэй, цусан зүрхтэй хүмүүс ажиллаж байгаа шүү дээ.

Бид тэрийг тэр болгон тэнд алба хааж байгаа энэ жагсаал цуглаанд ард иргэдийн өмнөөс гараад зогсож байгаа арван хэдэн цагаар ингээд гадаа зогсож байгаа энэ хүмүүс зовлонгоо тэр бүр ирж ярихгүй л байгаа болохоос. Зүгээр ойлгодог бол энэ гаднаас нь харахад ойлгомжтой л байна шүү дээ.

Тэгээд энэ асуудлаа энэ дотоодын цэргийн хуультай цуг хийгээд явчихвал яадаг юм. Мэдээж дотоодын цэрэг, цагдаа хоёрын хангамж юу бол яг

ижил л явж байгаа. Энэ дээр нэг өөрчлөлтийг нь хийвэл хийгээд ингээд явахгүй бол одоо төсвийн хууль хараад л ингээд.

Тэгээд энэ боломжтой орлого зарлага олдог бол энэ сайд, дэд сайдууд дээр нь эрхүүдийг нь өгөөд тэр нэмэх ёстой нийгмийн халамж, анхаарлын бодлогуудын давхар явуулж л байя л даа.

Тэгээд ингээд бие биеэсээ ингээд бүр хамааруулаад уяад ингээд зангидаад гогцоог нь Их Хурал дээр татаад суучихаар чинь бүх юм чинь хөдлөх боломжгүй шүү дээ. Заавал Их Хурал руу нэг хууль оруулж ирж явдаг. Энэ байдлаа засахгүй бол бид одоо ингээд өнгөрсөн 30 жил ингэж явсан. Дахиад 30, 40 жил ч ингэж явна.

Тэгээд энэ байгууллагууд дээр ажиллаж байгаа дарга нарын чадавх чансаа, ялангуяа энэ аж ахуйн чиглэлийн үйл ажиллагаа эрхэлж байгааг төрийн өмчит компаниудын чадавхаас чинь хамаарч өнөөдрийн нөхцөл байдал үүсэж байгаа шүү дээ. Ямар ч аж ахуй мэдэхгүй хүмүүс аваачиж тавиад. Тэр нь зүгээр хулгай хийхийн төлөө ажиллачихсан.

Наана нь тэд нарыг нь хамгаалаад энэ тэр цэрэг, цагдаа нь гараад зогсдог. Эд нарынх нь авч байгаа цалин амьдрал ахуйд нь хүрдэггүй. Энэ байдлуудаа засъя л даа одоо хэдүүлээ. Яах ёстой юм, одоо. Яг үнэндээ цагдаа бол дотоодын цэргийн бие бүрэлдэхүүний цалинг нэмэхэд хэн дургүйцэх юм бэ. Тэр дээр.

Энэ эмнэлгийнхэн байна. Одоо тэр хавдрын эмнэлгийн та нар очоод хар л даа. Нэг өдөр. Тэр дотор хүн явах зай байна уу. Хүн эмчлэх нь битгий хэл. Бүх эмнэлгийн байгууллагуудын санхүүжилт тасарч байна шүү дээ. Одоо.

Одоо үнэнээсээ тэрийгээ хийж чадахгүй учраас гэрээсээ ийм эм аваад ир. Үүнийг олоод ир. Үүнийг хийнэ гээд. Ийм л орчинд бид оччихсон байна шүү дээ. Энэ эрүүл мэндийн даатгал гэдэг чинь яг хэзээд нь өгөх ёстой юм. Түрүүлж өгөх ёстой юм уу. Одоо нь тэрийгээ мөнгө байхгүй учраас одоо аваад ир гэдэг. Ийм л нөхцөл байдал бүх газар очсон байна. Энэ сум, аймаг одоо бүгдийг нь нэг судлаад үзэх юм бол.

Энэ салбар салбар дээр байгаа зовлонгоо нимгэлье л дээ. Энэ сайд нарыг.

Л.Мөнхбаатар: Ш.Раднаасэд гишүүний хэлсэн тодорхой саналууд байгаа.

Эдгээрийг хуулийн төслийг хэлэлцэх эсэхээ шийдсэний дараа ажлын хэсэг гарч байгуулагдаж ажиллана. Энэ үедээ дотоодын цэргийн албан хаагчдын хууль зүйн баталгаа, аюулгүй байдлынх нь баталгаа, дээр нь эдийн

засгийн баталгаа, тэгээд цалин хангамжтай холбоотой энэ асуудлуудыг нэлээн нухацтай олон талаас нь ярих шаардлага байгаа гэдгийг хэлье.

Одоо Х.Нямбаатар гишүүн үг хэлнэ.

Х.Нямбаатар: Баярлалаа. Өнөөдөр Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах төслийг гишүүд маань дэмжлээ.

Сая би Ш.Раднаасэд гишүүний хэлсэн дээр нэмээд хэлэхэд сая Монгол Улсын Засгийн газрын хуралдаанаар цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын цалин хөлсний нэмэгдлийн асуудал шийдэгдсэн. Бусад хууль сахиулах байгууллагуудтай. Ер нь нэлээн ойртуулж шийдсэн. Энэ дээр цагдаа, дотоодын цэрэг гэж ялгалгүйгээр яг адилхан байдлаар нэмэгдээд байгаа.

Зүгээр ер нь сая энэ 2022 оны 3 дугаар улиралд цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагаас чөлөөлөгдөх хүсэлтэй бас нэлээдгүй хүмүүсийн өргөдөл, гомдлууд ирсэн байсан. Тэгээд бид бас цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын цалин хөлсийг нэмэгдүүлэх, нийгмийн баталгааг дэмжих чиглэлээр хэд хэдэн арга хэмжээнүүд авсны үр дүнд нөгөө ажлаас гарах хүсэлтээ өгсөн хүмүүсийн бараг дийлэнх нь буцаад эргээд албандаа ажиллахаа илэрхийлээд ингээд явж байгаа гэдгийг бас би мэдээллийг хэлэх ёстой.

Хоёр дахь зүйл бол Д.Цогтбаатар гишүүн их чухал асуудал хөндсөн. Энэ нөгөө хууль сахиулагчид, хүний эрхийн чиглэлийн сургалт, мөн албаны чиглэлийн сургалтуудыг явуулах тал дээр та бүхэн ер нь анхаарч ажиллах ёстой шүү гээд.

Тэгээд бид Д.Цолмон дарга, Л.Нямдаваа дарга Цагдаагийн байгууллагын тухай хуульд бас жижиг нэмэлт, өөрчлөлтүүд оруулахаар бэлдэж байгаа. Тэр нь юу вэ гэхээр бид энэ нөгөө law enforcement хүн ямар байх ёстой юм. Бид энэ чиглэлийн сургалтыг ямар чиглэлтэй явуулах вэ гээд Цагдаагийн байгууллагын тухай хууль дээр яг сургалт гээд тусад нь бүлэг бичиж байгаа юм.

Энэ сургалт нь нэг талаасаа хүний эрхийг хангах, нөгөө талаасаа давтан сургалтууд.

Тэгээд бид сая Холбооны Бүгд Найрамдах Герман Улсын хэд хэдэн муж улсуудтай очиж ажиллаад хамтран ажиллах санамж бичгүүд зурсан. Тэгээд бид ер нь цаашид энэ хууль сахиулагчийн чиглэлийн сургалтуудыг өөрийн дотооддоо болон нөгөө хамтран ажиллах гэрээтэй улс орнуудад давтан сургалтуудыг зохион байгуулах чиглэлээр хэдэн ажлууд хийх гэж байгаа.

Зүгээр би өнөөдөр бас дэлгэрэнгүй юм ярихад юутай л байна. Жишээлэхэд, он гараад манай хил хамгаалах байгууллагын албан хаагчид мөн Европын холбоонд бид яг энэ хилийн цэрэг гэдэг бол хууль сахиулагчид юм

гэдэг тэр чиглэл рүү бид шилжилт хийх бас тодорхой сургалтын хөтөлбөрүүдийг тохироод эхнээсээ явж эхлэх гэж байгаа.

Хоёрдугаарт, цагдаагийн байгууллагын алба хаагчид, мөрдөх байгууллагын алба хаагчид бас мөнгө угаах, терроризмтэй тэмцэх чиглэлээр бас сургалтуудад он гараад явж эхлэх гэж байгаа.

Тэгэхээр бид энэ эрх зүйн үндсийг нь Цагдаагийн байгууллагын тухай хууль дээр бүр аягүй тодорхой бичиж өгөх гэж байгаа юм. Энэ талдаа хүний эрхийг хангах, энэ талдаа албаны чиг үүргээ хууль тогтоомжид заасан хүрээнд хэрэгжүүлэх сургалт гэдэг ийм чиглэлийг оруулж ирнэ. 2023 он бол ер нь цагдаа, дотоодын цэргийн байгууллагын хувьд дандаа сургалт. Эрх зүйн үндэс нь ч бүрдэнэ. Өөрсдөө практик тал дээрээ ч явах ёстой юм байна лээ гэдэг энэ агуулгаар явж байгаа.

Дотооддоо дотоод хэргийн сургууль дээр бид бас давтан сургалтынхаа агуулгыг өөрчилж гээд агуулга, стандарт дээр өөрчлөлт оруулаад явж байгаа гэдгийг бас нэмж хэлье.

Л.Мөнхбаатар: Хуулийн төслийн үзэл баримтлалтай холбогдуулан гишүүд асуулт асууж, үг хэлж дууслаа.

Санал хураалт явуулъя. Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийг үзэл баримтлалын хүрээнд дэмжиж, чуулганы нэгдсэн хуралдаанаар хэлэлцүүлэх нь зүйтэй гэсэн саналын томъёоллоор санал хураая. Санал хураалт.

Хуралдаанд оролцсон гишүүдийн 70.0 хувь нь дэмжсэн байна. Мөн Б.Дэлгэрсайхан гишүүн. Б.Дэлгэрсайхан гишүүнийг протоколд тэмдэглээрэй. Дэмжсэн санал өгсөн байна.

Хуралдаанд оролцсон гишүүдийн 70.0 хувь нь дэмжсэн.

Дотоодын цэргийн тухай хуульд нэмэлт, өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн төсөл болон хамт өргөн мэдүүлсэн хуулийн төслүүдийн үзэл баримтлалын хүрээнд хэлэлцэх эсэх талаарх хэлэлцүүлгийг явуулж дуусгалаа. /алх цохив/

Хуулийн төслийн хэлэлцэх эсэх хэлэлцүүлгийг явуулсан талаарх Байнгын хорооны санал, дүгнэлтийг чуулганы нэгдсэн хуралдаанд хэн танилцуулах вэ? Б.Дэлгэрсайхан гишүүн танилцуулчихъя.

Дараагийн асуудалд орьё. Ажлын хэсэгт баярлалаа.